

Περιεχόμενα

1. ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 19/01/2020 σελ.53

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ο υφυπουργός Παιδείας δηλώνει στο «Βήμα» ότι τα πανεπιστήμια αυτονομούνται και από εφέτος θα ορίζουν τον αριθμό των εισακτέων τους

Ερχονται πακέτα σπουδών και μετακινήσεις εντός ΑΕΙ

ΤΗΣ ΜΑΡΝΥΣ ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ

Διπλό σύστημα διοίκησης των πανεπιστημίων από τη Σύγκλητο και τα Συμβούλια προσωπικότητων που θα ξανασυγκροτηθούν στο εσωτερικό τους, «πιουκέτα σπουδών» και εσωτερική κινητικότητα των φοιτητών αποτελούν τις πρώτες σκέψεις της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας για την «επόμενη μέρα» της ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας. Από την πλευρά του, ο υφυπουργός Παιδείας κ. **Βασίλης Διγαλάκης** δηλώνει, στη συνέντευξη που παραχώρησε στο «Βήμα», ότι τα πανεπιστήμια αυτονομούνται, και εφέτος την άνοιξη θα ορίσουν τον αριθμό των εισακτέων τους.

Πώς θα εξασφαλίσετε νομοθετικά τον έλεγχο των ΑΕΙ και ταυτόχρονα την πλήρη αυτονομία τους;

«Η εκχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων και η ενίσχυση του αυτοδιοικητού στα ΑΕΙ είναι ξεκάθαρο ότι πρέπει να συνοδεύεται και από θεσμικά αντίβαρα και διαδικασίες ελέγχου, ώστε να διαφυλαχθεί η διαφάνεια. Η ενίσχυση του αυτοδιοικητού με την ολοκλήρωση πρόσθετων διαδικασιών μέσα στα πανεπιστήμια μπορεί να γίνει με μια διττή δομή Συμβουλίου - Συγκλήτου. Ταυτόχρονα, οι αλλαγές στη διοίκηση των ΑΕΙ θα πρέπει να τύχουν αποδοχής και συναίνεσης από τα ίδια τα ΑΕΙ, τα οποία θα κληθούν να εφαρμόσουν το νέο διοικητικό σχήμα. Το ελληνικό πανεπιστήμιο παραδοσιακά έχει κυβερνηθεί από ενιαία διοικητική δομή, με τη Σύγκλητο ως το ανώτατο όργανο διοίκησης του πανεπιστημίου και αυτό το καθιστά διασπαστικό να υιοθετήσει εναλλακτικές δομές. Οι δύο αυτές απαιτήσεις, θεσμικά αντίβαρα αλλά και αποδοχή και συναίνεση από τα ίδια τα ΑΕΙ, φαίνονται αυτή τη στιγμή αναγκασμένες. Τα πανεπιστήμια μας πρέπει να αποφασίσουν αν θέλουν να αποδεχτούν από τον σφικτό εναγκαλισμό με το κράτος και να τρέξουν με ταχύτητα και εξωστρέφεια μπροστά. Υπάρχουν ιδρύματα που θέλουν να το κάνουν, άλλα που είναι επιφυλακτικά. Δεν βλέπω γιατί αυτή η απόφαση πρέπει να είναι οριζόντια για όλα τα πανεπιστήμια».

«Πακέτα» σπουδών και δυνατότητα εσωτερικής μετακίνησης των φοιτητών μέσα στα ΑΕΙ;

«Ναι, νομίζω είναι καιρός να εξετάσουμε και τα δύο αυτά θέματα. Έχω τοποθετηθεί ξανά για την ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών μεταξύ των ελληνικών πανεπιστημίων, μια διαδεδομένη και ωφέλιμη πρακτική εκτός Ελλάδος. Υπό όρους και οργανωμένα, θα μειώσει και την αναμειβήτη πίεση που δέχονται οι μαθητές Λυκείου προκειμένου να σχεδιάσουν το μέλλον τους, πολύ νωρίς και με ελλιπή δεδομένα».

Τα πανεπιστήμια θα ορίσουν εφέτος τον αριθμό των εισακτέων τους;

«Δεν γίνεται να συνεχίσουμε να μη λαμβάνουμε υπόψη τις προτάσεις για τον προσδιορισμό του αριθμού εισακτέων που μας παραδίδει κάθε πανεπιστήμιο, σχολή και τμήμα. Κάτι τέτοιο αντιστρατεύεται την ενίσχυση του αυτοδιοικητού και παραβλέπει ότι τα ιδρύματα γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα τα περιθώρια που έχουν ως προς την υποδοχή φοιτητών και την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης. Δεν είναι ο στόχος να δίνουμε απλώς ένα οποιοδήποτε πτυχίο, αλλά έναν ισχυρό, ανταγωνιστικό τίτλο σπουδών που οποιοδήποτε θα εξασφαλίζει και καλύτερη επαγγελματική προοπτική».

Πώς θα εκλέγονται στο μέλλον οι πρυτάνεις και πώς τα Συμβούλια Ιδρυμάτων;

«Πρώτα απ' όλα, η χωριστή εκλογή πρυτάνη και αντιπρυτάνεων είναι ένα σχήμα που δεν βοηθάει ένα πανεπιστήμιο να κυβερνηθεί. Αν δεν υπάρχει συναντίληψη για τον σχεδιασμό και τον τρόπο εφαρμογής της πολιτικής, το αποτέλεσμα είναι η στασιμότητα και η εσωστρέφεια. Συνεπώς, προκρίνουμε να τίθεται σε ενιαίο ψηφοδέλτιο η εκλογή πρύτανη και αντιπρυτάνεων ή, εναλλακτικά, ο εκλεγμένος πρύτανης να ορίζει αναπληρωτές. Σε κάθε περίπτωση, οι εκλογές θα διενεργούνται με ηλεκτρονική ψηφοφορία. Οι πρυτανικές αρχές θα εξακολουθήσουν να έχουν στην αρμοδιότητά τους τη διοίκηση του πανεπιστημίου, ενώ η Σύγκλητος θα είναι το ανώτατο όργανο του πανεπιστημίου, ιδιαίτερα όσον αφορά τα ακαδημαϊκά θέματα. Σχετικά με τα Συμβούλια, βρισκόμαστε σε φάση διαβούλευσης αυτή τη στιγμή. Ωστόσο, ο ρόλος τους θα είναι

Ο υφυπουργός Παιδείας Βασίλης Διγαλάκης

ΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΤΡΕΠΕ

στρατηγικού σχεδιασμού και εποπτείας, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διοίκηση των Νομοθετικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου που θα ιδρυθούν. Αυτά θα έχουν σκοπό τη διαχείριση των ιδίων πόρων, την αξιοποίηση της περιουσίας και της διανοητικής ιδιοκτησίας και τη μεταφορά τεχνολογίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις».

Πώς θα μπει φρένο στον νεποτισμό, στην οικογενειοκρατία και στα «στημένα» εκλεκτορικά στα ΑΕΙ; Θα υπάρξουν πολιτικές για να αναπατριστούν έλληνες καθηγητές ΑΕΙ από το εξωτερικό;

«Κατά τη διάρκεια της θητείας μου ως πρύτανης στο Πολυτεχνείο Κρήτης, όταν ρωτούσα πρυτάνεις καλών πανεπιστημίων του εξωτερικού πώς εκλέγουν τους καθηγητές τους, η απάντηση ήταν πάντα η ίδια: Εκλέγουμε τον καλύτερο ή την καλύτερη. Το μυαλό τους δεν πήγαινε στις διαδικασίες, αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στην Ελλάδα. Θα ήθελα και στη χώρα μας το κάθε πανεπιστήμιο να ενδιαφέρεται για την ουσία, το πώς θα εκλέξει τον καλύτερο, να βασίζεται στον κανονισμό του να αποσπάζει μόνο του τον τρόπο εκλογής των καθηγητών του. Όμως, δεν είμαστε ακόμα ώριμοι για αυτό. Η σύνδεση, στο νομοσχέδιο που ψηφίζεται αυτές τις ημέρες στη Βουλή, ενός ποσοστού της χρηματοδότησης με την αξιολόγηση είναι το πρώτο βήμα για να αποκτήσουμε αυτή την ωριμότητα και την κουλτούρα αριστείας. Τα πανεπιστήμια γνωρίζουν ότι ο μόνος δρόμος για να γίνουν καλύτερα είναι να κάνουν τις καλύτερες επιλογές στο προσωπικό τους. Μέχρι τότε όμως,

πρέπει να πάρουμε μέτρα για να αποφεύγουμε τα φαινόμενα που αναφέρατε. Για παράδειγμα, δεν νοείται σε εκλεκτορικά σώματα να συμμετέχουν, ή ακόμα και να είναι μέλη των εισηγητικών επιτροπών, καθηγητές των οποίων παλιοί φοιτητές ή ερευνητικοί συνεργάτες είναι υποψήφιοι. Επίσης, θα πρέπει να συμμετέχουν στα εκλεκτορικά σώματα περισσότερα μέλη εκτός του πανεπιστημίου. Και θα πρέπει στις εισηγητικές επιτροπές να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη επιστημόνων και ακαδημαϊκών του εξωτερικού».

Σχετικά με τις εμπορικές πατέντες της έρευνας και την αξιοποίηση τους από τα ΑΕΙ έχετε σχέδια;

«Στο πλαίσιο του σχεδιασμού μας είναι η θεομοθέτηση γραφείου μεταφοράς τεχνολογίας στα πανεπιστήμια, που θα στηρίζουν τη σύναψη συμφωνιών με εταιρείες και φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για την παραχώρηση αδειών χρήσης της τεχνολογίας και γενικότερα της διανοητικής ιδιοκτησίας που παράγεται στα ιδρύματα και για την ίδρυση τεχνολογικών και εταιρειών έντασης γνώσης. Οι δομές αυτές θα διέπονται από ένα ξεκάθαρο θεσμικό πλαίσιο για την αποτίμηση της διανοητικής ιδιοκτησίας, την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της πριν αξιοποιηθεί, αλλά και τη συμμετοχή του προσωπικού του ιδρύματος στις σχετικές εταιρείες, ενώ θα θεσπιστούν και κίνητρα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας για τη συμμετοχή τους σε αυτή την προσπάθεια».